

VYRIAUSIOJI TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 27, LT-01402 Vilnius, telefonas (8 5) 212 4396, faksas (8 5) 261 0867,
el.p. vtek@vtek.lt, http://www.vtek.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188736355

Tauragės rajono savivaldybės tarybai
Siunčiama per E.pristatymas
El.p. savivalda@taurage.lt

2020-12-22 Nr. S-3241-(1.2)

Tauragės rajono savivaldybės tarybos etikos komisijai
El.p. Rita.Grigaliene@gmail.com, savivalda@taurage.lt

DĖL KOMISIJOS SPRENDIMO

Siunčiame Jums Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2020 m. gruodžio 16 d. sprendimą Nr. KS-168 „Dėl Efremos Bitinienės“.

PRIDEDAMA. 8 lapai.

Komisijos pirmininkas

Edmundas Sakalauskas

VYRIAUSIOJI TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS

DĖL EFREMOS BITINIENĖS

2020 m. gruodžio 16 d. Nr. KS-168

Vilnius

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (toliau – Komisija, VTEK): Komisijos pirmininkas Edmundas Sakalauskas, nariai Virginijus Kanapinskas, Evelina Matulaitienė, Antanas Šenavičius ir Martinas Žaltauskas, įvertinusi Tauragės rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybos narės Efremos Bitinienės elgesio atitiktį Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatomis bei atliekant tyrimą surinktą medžiagą,

n u s t a t ė:

2020 m. lapkričio 25 d. posėdyje VTEK susipažino su Savivaldybės tarybos Etikos komisijos (toliau – Savivaldybės komisija) 2020 m. spalio 30 d. sprendimu Nr. 75-13 „Dėl tarybos narės Efremos Bitinienės“ (toliau – Sprendimas) ir tyrimo, kurį atliekant vertinta tarybos narės Efremos Bitinienės elgesio atitiktis Įstatymo nuostatomis, medžiaga.

Sprendime nustatyta, kad Efrema Bitinienė nenusišalino Savivaldybės 2020 m. gegužės 22 d. Švietimo, kultūros ir sporto komiteto posėdyje bei 2020 m. gegužės 25 d. Bendro Ekonomikos ir kaimo reikalų, Švietimo, kultūros ir sporto komitetų posėdyje (toliau – Bendras komitetų posėdis) (toliau abu – Komitetai) svarstant klausimus „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 22 d. sprendimo Nr. 1-207 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų didžiausio leistino pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo“ ir „Dėl Tauragės r. Žygaičių gimnazijos ikimokyklinio ugdymo grupės įsteigimo“, nors Žygaičių gimnazijoje dirba tarybos narei artimas asmuo (sesuo). Sprendime konstatuota, kad Savivaldybės tarybos narė Efrema Bitinienė pažeidė Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto ir 11 straipsnio 1 dalies nuostatas.

VTEK, susipažinusi su Savivaldybės komisijos Sprendimu bei tyrimo medžiaga ir abejodama dėl galimo netinkamo Įstatymo nuostatų taikymo, vadovaudamasi Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalimi, nusprendė pati atlikti Efremos Bitinienės tarnybinio elgesio tyrimą.

Komisija vertina, ar Savivaldybės tarybos narė Efrema Bitinienė, nenusišalindama bei dalyvaudama ir balsuodama Savivaldybės 2020 m. gegužės 22 d. Švietimo, kultūros ir sporto komiteto posėdyje bei 2020 m. gegužės 25 d. Bendrame komitetų posėdyje svarstant klausimus „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 22 d. sprendimo Nr. 1-207 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų didžiausio leistino pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo“ ir „Dėl Tauragės r. Žygaičių gimnazijos ikimokyklinio ugdymo grupės įsteigimo“, nepažeidė Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto ir 11 straipsnio 1 ir 2 dalių, įpareigojančių teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog toks konfliktas yra, o interesų konfliktui kilus – nusišalinti.

Nustatytos faktinės aplinkybės

1. Efrema Bitinienė Savivaldybės tarybos narė priesaiką davė ir šios Savivaldybės tarybos narės įgaliojimus įgijo 2019 m. balandžio 24 dieną.

2. 2020 m. gegužės 26 d. Savivaldybės tarybos Švietimo, kultūros ir sporto komiteto protokole Nr. 72-6 užfiksuota, kad 2020 m. gegužės 22 d. šio komiteto posėdyje:

2.1. antru darbotvarkės klausimu buvo svarstyta „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 22 d. sprendimo Nr. 1-207 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų didžiausio leistino pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo“. Komitetas nusprendė teikti sprendimo projektą svarstyti tarybai. Komiteto posėdyje svarstant klausimą dalyvavo tarybos narė Efrema Bitinienė;

2.2. trečiu darbotvarkės klausimu buvo svarstyta „Dėl Tauragės r. Žygaičių gimnazijos ikimokyklinio ugdymo grupės įsteigimo“. Komitetas nusprendė teikti sprendimo projektą svarstyti tarybai. Komiteto posėdyje svarstant klausimą dalyvavo tarybos narė Efrema Bitinienė.

3. 2020 m. birželio 15 d. Savivaldybės tarybos Bendro komitetų posėdžio protokole Nr. 82-5 užfiksuota, kad 2020 m. gegužės 25 d. šio komiteto posėdyje:

3.1. trisdešimt antru darbotvarkės klausimu buvo svarstyta (TSP-162) „Dėl Tauragės r. Žygaičių gimnazijos ikimokyklinio ugdymo grupės įsteigimo“. Nuspręsta teikti sprendimo projektą svarstyti tarybai. Bendrame komitetų posėdyje svarstant klausimą dalyvavo tarybos narė Efrema Bitinienė;

3.2. trisdešimt trečiu darbotvarkės klausimu buvo svarstyta (TSP-179) „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 22 d. sprendimo Nr. 1-207 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų didžiausio leistino pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo“. Nuspręsta teikti sprendimo projektą svarstyti tarybai. Bendrame komitetų posėdyje svarstant klausimą dalyvavo ir pasisakė (dėl Žalgirių gimnazijos) tarybos narė Efrema Bitinienė.

4. *Savivaldybės tarybos sprendimo projekte TSP-162* „Dėl Tauragės r. Žygaičių gimnazijos ikimokyklinio ugdymo grupės įsteigimo“ numatyta, kad Savivaldybės taryba, vadovaudamasi atitinkamu teisiniu reguliavimu ir atsižvelgdama į Gimnazijos 2020 m. gegužės 5 d. raštą Nr. SR-57 „Dėl didžiausio leistino pareigybių skaičiaus“, nusprendžia nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. įsteigti 1 (vieną) Gimnazijos ikimokyklinio ugdymo grupę. Minimame rašte Gimnazija nurodė, kad Gimnazijoje ikimokyklinio ugdymo vaikų registracijos programoje įregistruoti 24 vaikų tėvų prašymai, todėl Gimnazija prašo nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. leisti Gimnazijoje įsteigti antrą ikimokyklinio ugdymo grupę. Šios grupės veiklos organizavimui reikalingi nauji etatai: 1,5 auklėtojo, 1 auklėtojo padėjėjo ir 0,25 skalbėjo. Taigi Gimnazija prašo nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. padidinti Gimnazijos didžiausio leistino pareigybių skaičių ikimokykliniame ugdyme iki 5,25 etato.

5. *Savivaldybės tarybos sprendimo projekte TSP-179* „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 22 d. sprendimo Nr. 1-207 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų didžiausio leistino pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo“ numatyta, kad Savivaldybės taryba, vadovaudamasi atitinkamu teisiniu reguliavimu ir atsižvelgdama į Gimnazijos 2020 m. gegužės 5 d. raštą Nr. SR-57 „Dėl didžiausio leistino pareigybių skaičiaus“, nusprendžia pakeisti skyriaus „Bendrojo ugdymo mokyklos“ 11 punktą ir išdėstyti jį taip: *Žygaičių gimnazija iš viso 27,25, iš jų bendrasis ugdymas 22,25, ikimokyklinis ugdymas 5*. Minimame sprendimu yra keičiamas Savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 22 d. sprendimas Nr. 1-207 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų didžiausio leistino pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ (2019 m. spalio 23 d. sprendimo Nr. 1-356 redakcija), kurio 11 punktą reglamentavo: *Žygaičių gimnazija iš viso 24,75, iš jų bendrasis ugdymas 22,25, ikimokyklinis ugdymas 2,5*. Minimame

sprendimo pastabose nurodyta, kad į didžiausią leistiną pareigybių skaičių neįskaičiuoti mokytojai, dirbantys pagal bendrojo ugdymo ir neformaliojo vaikų švietimo programas, taip pat mokytojai, dirbantys pagal priešmokyklinio ugdymo programas bendrojo ugdymo mokyklose.

6. Gimnazija pateikė Komisijai informaciją (2020 m. gruodžio 7 d. raštas Nr. SR-128), kad Efremai Bitinienei artimas asmuo dirba Gimnazijoje pradinių klasių mokytoja (pareigybės aprašymas – pradinio ugdymo programos pradinio ugdymo mokytojo pareigybė). Nuo 2018 m. rugpjūčio 22 d. iki 2020 m. gegužės 31 d. tarybos narei artimam asmeniui buvo suteiktos tikslinės atostogos. 2017–2018 mokslo metais tarybos narei artimas asmuo mokė pirmos klasės mokinius, o 2020 m. birželio 1 d. sugrįžo mokyti tos pačios klasės mokinius, kuriuos toliau moko 2020–2021 mokslo metais. Savivaldybės tarybos sprendimai „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 22 d. sprendimo Nr. I-207 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų didžiausio leistino pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo“ (2020 m. gegužės 27 d. sprendimas Nr. 1-150) ir „Dėl Tauragės r. Žygaičių gimnazijos ikimokyklinio ugdymo grupės įsteigimo“ (2020 m. gegužės 27 d. sprendimas Nr. 1-175) nėra tiesiogiai susiję su pradinių klasių mokytojos (tarybos narei artimo asmens) pareigomis (funkcijomis), todėl jos nėra susijusios su nurodytųjų Savivaldybės tarybos sprendimų taikymu, administravimu, įgyvendinimu, kontrole, priežiūra ir pan. Šiais Savivaldybės tarybos sprendimais Efremai Bitinienei artimo asmens padėtis Gimnazijoje nepagerinta ir nepabloginta.

7. Gimnazija pateikė Komisijai informaciją (2020 m. gruodžio 8 d. raštas Nr. SR-129), kad Savivaldybės tarybos 2020 m. gegužės 27 d. sprendimu Nr. 1-150 patvirtintame Gimnazijos pareigybių skaičiuje nėra tarybos narei Efremai Bitinienei artimo asmens pradinių klasių mokytojos pareigybės. Į patvirtintą pareigybių skaičių patenka Gimnazijos vadovai, pagalbos mokiniui specialistai ir ikimokyklinio ugdymo mokytojai. Minimiu Sprendimu keitėsi Gimnazijos didžiausias leistinas pareigybių skaičius, nes buvo steigiama antra ikimokyklinio ugdymo grupė, kuriai reikėjo 1,5 ikimokyklinio ugdymo mokytojo pareigybės, 1 etato ikimokyklinio ugdymo auklėtojo padėjėjo ir 0,25 skalbėjo etato.

8. Savivaldybės taryba 2020 m. gegužės 27 d. posėdyje priėmė sprendimus Nr. 1-150 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 22 d. sprendimo Nr. 1-207 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų didžiausio leistino pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo“ bei Nr. 1-175 „Dėl Tauragės r. Žygaičių gimnazijos ikimokyklinio ugdymo grupės įsteigimo“.

9. Efrema Bitinienė privačių interesų deklaracijos, teiktos 2020 m. kovo 8 d., priede ID001F „Ryšiai su fiziniais asmenimis“ yra deklaravusi, kad „sesuo Tauragės rajono Žygaičių gimnazija, mokytoja“.

Efremos Bitinienės paaiškinimas

Efrema Bitinienė mano, kad Savivaldybės komisijos Sprendimas yra neteisėtas ir nepagrįstas. Pabrėžė privačių interesų deklaracijoje nurodžiusi, kad jos artimas asmuo dirba Gimnazijoje pradinių klasių mokytoja, kuri iki 2020 m. birželio 1 d. buvo tikslinėse atostogose ir jai buvo užtikrintas tęstinis darbo krūvis, t. y. grįžusi iš tikslinių atostogų toliau moko tuos pačius mokinius, kurie dabar yra ketvirtokai.

Efrema Bitinienė teigia, kad jai yra gerai žinomi Įstatyme ir kituose teisės aktuose nurodyti pagrindai, kada tarybos narys privalo nusišalinti nuo sprendimų svarstymo ir priėmimo, o ji pareigos nusišalinti nuo klausimų svarstymo neturėjo, nes nebuvo interesų konflikto.

Įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „Deklaruojančiam asmeniui draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip juos paveikti ar bandyti paveikti, arba atlikti kitas tarnybines pareigas (toliau – atlikti tarnybines pareigas), jeigu atliekamos tarnybinės pareigos yra susijusios su jo privačiais interesais“. Įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje aiškiai įvardinta, kad „Privatūs interesai – tai deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens)

suinteresuotumas asmenine turtine ar neturtine nauda <...>“. Interesų konfliktas gali kilti tik jei interesus deklaravęs asmuo turi priimti ar dalyvauti priimant sprendimą arba įvykdyti pavidimą, kurie susiję ir su jo privačiais interesais. Įstatyme *expressis verbis* nurodyta, kad sprendimas turi būti priimtas dėl artimo asmens, bet ir turi būti nustatytas suinteresuotumas asmenine ar turtine nauda, todėl siekiant įrodyti interesų konfliktą būtina įrodyti abi aplinkybes: 1) sprendimas priimtas dėl artimo asmens, ir 2) egzistuoja suinteresuotumas asmenine turtine ar neturtine nauda. Neįrodžius suinteresuotumo, nėra galimybės taikyti šios Įstatymo nuostatos. Priešingu atveju įstatymų leidėjas būtų nurodęs, kad interesų konfliktui įrodyti pakanka įrodyti faktą, kad artimas asmuo dirba toje darbovietėje, dėl kurios priimami konkretūs sprendimai.

Tarybos narė paaiškino, kad jos artimas asmuo neturi jokio asmeninio ar turinio suinteresuotumo, susijusio su jos dalyvavimu svarstant klausimus. Artimam asmeniui nebuvo sukurta darbo vieta, nebuvo gerinamos darbo sąlygos, kitokiais būdais irgi negalėjo atsirasti suinteresuotumas pirmiausia dėl to, kad jos artimas asmuo yra pradinių klasių mokytoja ir neatlieka ikimokyklinio ugdymo funkcijų. Patvirtintas didžiausias leistinas pareigybių skaičius yra susijęs su teisės aktų reikalavimų įgyvendinimu ir absoliučiai su visais mokyklos darbuotojais, todėl jokios įtakos konkrečiai jos artimam asmeniui nedaro.

Efrema Bitinienė nurodė, kad Savivaldybės komisijoje svarstyti klausimai buvo bendrojo administracinio pobūdžio, nustatė darbo organizavimą, bet ne darbo sąlygų pagerinimą, dėl kurio galėtų kilti koks nors suinteresuotumas. Svarstant bendrojo pobūdžio administracinius klausimus nekyla pareiga nusišalinti, nes jie nėra susiję su tarybos narės privačiais interesais.

Efrema Bitinienė nurodė mananti, kad Savivaldybės komisija priėmė visiškai nemotyvuotą ir nepagrįstą Sprendimą, nes nevertino, ar konkrečioje situacijoje egzistavo sąlygos interesų konfliktui kilti. Teismų praktikoje pažeidimais laikomi tik tokie atvejai, kai asmuo turi aiškų suinteresuotumą, pvz.: „<...> pareiškėja priėmė sprendimus, susijusius su Teatre dirbančio artimo asmens (sesers) darbo eiga (dėl papildomos poilsio dienos suteikimo bei įtraukimo į komisiją nelaimingam atsitikimui darbe tirti) <...>“. Tarybos narės dalyvavimas klausimų sprendime nėra ir negali būti traktuojamas kaip jos ar jai artimo asmens suinteresuotumas, nes svarstyti klausimai buvo bendro administracinio pobūdžio ir nedarė jokios įtakos Gimnazijoje dirbančio artimo asmens interesams. Šios aplinkybės nebuvo tiriamos Savivaldybės komisijoje, todėl priimtas Sprendimas neatitinka teisės aktų reikalavimų.

2020 m. gruodžio 16 d. Komisijos posėdyje tarybos narė Efrema Bitinienė iš esmės pakartojo savo paaiškinimo teiginius.

Teisinis veikos vertinimas ir motyvai

Įstatymo 2 straipsnio 5 dalies 1 punktą nustato, kad *valstybės politikai* yra priskirti valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų kategorijai. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 2 straipsnio 9 dalyje nustatoma, kad valstybės politikai yra ir savivaldybių tarybų nariai. Efrema Bitinienė nuo 2019 m. balandžio 24 d. eina savivaldybės tarybos narės pareigas, todėl jai Įstatymo nuostatos taikomos visos apimties ir tiesiogiai.

Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 4 punktai įpareigoja valstybinėje tarnyboje dirbančius asmenis nešališkai, sąžiningai ir tinkamai atlikti tarnybines pareigas, teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog toks konfliktas yra, priimdami sprendimus vadovautis įstatymais ir visų asmenų lygybės principu.

Įstatymo 11 straipsnio 1 dalis nustato, kad deklaruojančiam asmeniui draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip juos paveikti ar bandyti paveikti, arba atlikti kitas tarnybines pareigas, jeigu atliekamos tarnybinės pareigos yra susijusios su jo privačiais interesais. Įstatymo 2 straipsnio 2 dalis interesų konfliktą apibrėžia kaip situaciją, kai deklaruojantis asmuo, atlikdamas pareigas ar vykdydamas tarnybinį pavidimą, turi priimti ar dalyvauti priimant sprendimą arba įvykdyti pavidimą, kurie susiję ir su jo privačiais interesais. Privatūs interesai

apibrėžiami kaip deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens) suinteresuotumas asmenine turtine ar neturtine nauda, deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens) moralinė skola, moralinis įsipareigojimas ar kitas panašaus pobūdžio interesas deklaruojančiam asmeniui atliekant tarnybines pareigas (Įstatymo 2 straipsnio 3 dalis).

Kilus interesų konfliktui, deklaruojantis asmuo, vadovaudamasis Įstatymo 11 straipsnio 2 dalimi, prieš atlikdamas tarnybines pareigas arba pradėjęs jas atlikti privalo informuoti institucijos ar įstaigos vadovą ar jo įgaliotą asmenį, o kai deklaruojantis asmuo yra institucijos ar įstaigos vadovas, – šį vadovą į pareigas priimančią ar skiriančią subjektą arba kolegialią valstybės ar savivaldybių instituciją ir asmenis, kurie kartu atlieka tarnybines pareigas, pareikšti apie nusišalinimą ir jokia forma nedalyvauti toliau atliekant tarnybines pareigas. Nusišalinimas yra asmeninė kiekvieno valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens pareiga, kuri turi būti išreikšta aktyviais ir aiškiais veiksmais.

Pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktiką, aplinkybės, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas, pačios savaime dar nereiškia interesų konflikto buvimo. Jos apibūdina tam tikrą bendrąją asmenį, dirbančio valstybinėje tarnyboje, padėtį (jo turėtus ar esamus santykius su kitais asmenimis, dalyvavimą netarnybinėje veikloje, sudarytus sandorius ir pan.) ir savo esme yra tik prielaidos interesų konfliktui kilti. Valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens tarnybinėje veikloje atsiradus tam tikrų konkrečių šios veiklos vykdymo aplinkybių (reikalui parengti ar priimti tam tikrą konkretų sprendimą, gavus tam tikrą konkretų pavedimą ir pan.), minėtos aplinkybės, lemiančios prielaidas interesų konfliktui kilti, kartu su konkrečiomis tarnybinės veiklos aplinkybėmis tampa interesų konfliktu (*LVAT 2010 m. lapkričio 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴⁴²-1422/2010, 2012 m. birželio 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁶⁶²-2728/2012 ir kt.*).

LVAT yra pasisakęs, kad Komisija, pripažindama, jog valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo veikė interesų konflikto situacijoje, kiekvienu atveju turi aiškiai ir nedviprasmiškai nurodyti, *kokios faktinės aplinkybės patvirtina asmens turėtą turtinį ar neturtinį suinteresuotumą*. Šių aplinkybių vertinimas negali būti grindžiamas prielaidomis, nerealiomis ar mažai tikėtinomis hipotetinėmis išvadomis ir spėliojimais apie valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens galbūt turėtą ar ateityje būsiantį suinteresuotumą (*LVAT 2014 m. balandžio 3 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴⁴²-1009/2014*). Taigi interesų konfliktas turi būti *aiškus ir tiesioginis*, o Įstatymas negali būti aiškinamas pernelyg plačiai, nes daugeliu atvejų taptų neįmanoma jo vykdyti.

Atsižvelgusi į nurodytas Įstatymo nuostatas, formuojamą teismo praktiką ir tyrimo metu surinktą medžiagą Komisija mano, kad tarybos narės Efrems Bitinienės privataus intereso buvimas sietinas su Gimnazija, t. y. Sprendimų projektų svarstymo Savivaldybės komitetuose dieną jos sesers darbovieta. Vis dėlto Komisija vertina, kad vien ta aplinkybė, jog Savivaldybės tarybos sprendimų projektai Nr. TSP-162 ir TRP-179 yra susiję su sesers darbovieta, nėra pakankama teigti esant tiesioginiam interesų konfliktui, todėl būtina nustatyti, ar yra papildomų aplinkybių, akivaizdžiai pagrindžiančių Efrems Bitinienės asmeninį suinteresuotumą bei tiesioginį Savivaldybės taryboje priimtų sprendimų ryšį su tarybos narei artimu asmeniu.

Tyrimo metu nustatyta, kad 2020 m. gegužės 22 d. Švietimo, kultūros ir sporto komiteto posėdyje bei 2020 m. gegužės 25 d. Bendrame komitetų posėdyje svarstyti du Savivaldybės tarybos sprendimų projektai, susiję su Gimnazija, t. y. TSP-162 „Dėl Tauragės r. Žygaičių gimnazijos ikimokyklinio ugdymo grupės įsteigimo“ ir TSP-179 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 22 d. sprendimo Nr. 1-207 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų didžiausio leistino pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo“. Nagrinėjant minimus sprendimų projektus Komitetuose dalyvavo ir nuo klausimų svarstymo nenusišalino tarybos narė Efrema Bitinienė. Pabrėžtina, kad minimų projektų svarstymo dieną tarybos narei artimas asmuo tarnybinių funkcijų Gimnazijoje nevykdė, nes buvo tikslinėse atostogose.

Sprendimo projektu TSP-162 „Dėl Tauragės r. Žygaičių gimnazijos ikimokyklinio ugdymo grupės įsteigimo“ Komitetai siūlė Savivaldybės tarybai nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. Gimnazijoje įsteigti 1 (vieną) ikimokyklinio ugdymo grupę. Tyrimo metu nustatyta, kad Efremai Bitinienei artimas asmuo Gimnazijoje eina pradinio ugdymo programos pradinio ugdymo mokytojo pareigas, t. y. yra pradinių klasių mokytoja. Be to, Gimnazija pateikė Komisijai informaciją, kad minimas sprendimas nėra tiesiogiai susijęs su pradinių klasių mokytojos (tarybos narės artimo asmens) pareigomis (funkcijomis), todėl jos nėra susijusios su nurodytųjų Savivaldybės tarybos sprendimų taikymu, administravimu, įgyvendinimu, kontrole, priežiūra, be to, minimu sprendimu Efremai Bitinienei artimo asmens padėtis Gimnazijoje nepagerinta ir nepabloginta. Atsižvelgdama į tai, kad sprendimo projektu TSP-162 savivaldybės tarybai buvo siūloma įsteigti ikimokyklinio ugdymo grupę, o tarybos narė yra pradinių klasių mokytoja, bei įvertinusi tai, kad minimas sprendimas nėra tiesiogiai susijęs su Efremai Bitinienei artimo asmens funkcijomis (pareigomis) Gimnazijoje, be to, minimas sprendimas neturėjo jokios įtakos šio asmens tarnybinei padėčiai, Komisija sprendžia, kad Efrema Bitinienė, dalyvaudama Komitetuose svarstant sprendimo projektą TSP-162, Įstatyme įtvirtintų reikalavimų valstybinėje tarnyboje dirbančiam asmeniui vengti interesų konflikto nepažeidė.

Tyrimo metu taip pat nustatyta, kad 2020 m. gegužės 22 d. Švietimo, kultūros ir sporto komiteto posėdyje bei 2020 m. gegužės 25 d. Bendrame komitetų posėdyje svarstyti du Savivaldybės tarybos sprendimų projektai, susiję su Gimnazija, t. y. TSP-179 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 22 d. sprendimo Nr. 1-207 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų didžiausio leistino pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo“. Nagrinėjant minimus sprendimų projektus Komitetuose dalyvavo ir nuo klausimų svarstymo nenusišalino tarybos narė Efrema Bitinienė. Pabrėžtina, kad minimų projektų svarstymo dieną tarybos narei artimas asmuo tarnybinių funkcijų Gimnazijoje nevykdė, nes buvo tikslinėse atostogose.

Sprendimo projektu TSP-179 Komitetai siūlė Savivaldybės tarybai pakeisti Savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 22 d. sprendimo Nr. 1-207 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų didžiausio leistino pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ skyriaus „Bendrojo ugdymo mokyklos“ 11 punktą ir išdėstyti jį taip: *Žygaičių gimnazija iš viso 27,25, iš jų bendrasis ugdymas 22,25, ikimokyklinis ugdymas 5*, t. y. padidinti Gimnazijos didžiausio leistino pareigybių skaičių ikimokykliniame ugdyme. Gimnazija pateikė Komisijai informaciją, kad minimu Sprendimu keitėsi Gimnazijos didžiausias leistinas pareigybių skaičius, nes buvo steigama antra ikimokyklinio ugdymo grupė, o į patvirtintą pareigybių skaičių patenka Gimnazijos vadovai, pagalbos mokiniui specialistai ir ikimokyklinio ugdymo mokytojai, bet į šį sprendime nurodytą Gimnazijos pareigybių skaičių nėra įtraukta pradinių klasių mokytojo pareigybės. Sprendimo projektu TSP-179 Komitetai siūlė keisti Savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 22 d. sprendimą Nr. 1-207 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų didžiausio leistino pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ (2019 m. spalio 23 d. sprendimo Nr. 1-356 redakcija), kurio pastabose nurodyta, kad į didžiausią leistiną pareigybių skaičių neįskaičiuoti mokytojai, dirbantys pagal bendrojo ugdymo ir neformaliojo vaikų švietimo programas, taip pat mokytojai, dirbantys pagal priešmokyklinio ugdymo programas bendrojo ugdymo mokyklose. Atsižvelgdama į tai, kad sprendimo projektu TSP-179 siūlomas Gimnazijos didžiausio leistino pareigybių skaičiaus padidėjimas nebuvo susijęs su pradinių klasių mokytojų pareigybėmis, o tarybos narei artimas asmuo kaip tik ir eina tokias pareigas, įvertinusi tai, kad minimas sprendimas nėra tiesiogiai susijęs su Efremai Bitinienei artimo asmens funkcijoms (pareigomis) Gimnazijoje, be to jis neturėjo jokios įtakos šio asmens tarnybinei padėčiai, Komisija sprendžia, kad Efrema Bitinienė, dalyvaudama Komitetuose svarstant sprendimo projektą TSP-179, Įstatyme įtvirtintų reikalavimų valstybinėje tarnyboje dirbančiam asmeniui vengti interesų konflikto nepažeidė.

LVAT taip pat yra nurodęs, kad asmeninis suinteresuotumas ir iš to galbūt kylantis interesų konfliktas *visų pirma turi būti siejamas su deklaruotinių privačių interesų duomenimis* bei kai

kuriais atvejais ir su paties valstybės tarnyboje dirbančio asmens subjektyvia nuomone apie duomenis ar aplinkybes, kurie jam gali kelti interesų konfliktą. LVAT nuomone, asmeninio suinteresuotumo nereikėtų kildinti iš žmogiškųjų, kolegišku, ne visada darnių santykių, nes jei simpatijų ir antipatijų principu priimami sprendimai būtų laikomi pagrindu interesų konflikto situacijai kilti, Įstatymo vykdymas taptų neįmanomas. Įstatymas negali būti aiškinamas pernelyg plečiamai ir privatus interesas bei asmeninis suinteresuotumas priimamais sprendimais turi būti aiškus ir tiesioginis, susietas su šiame įstatyme nustatytais deklaruotinais duomenimis, galinčiais kelti interesų konfliktą (pvz., LVAT 2013 m. spalio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-1601/2013). Tyrimo metu nustatyta, kad Efrema Bitinienė privačių interesų deklaracijoje yra nurodžiusi, kad „sesuo Tauragės rajono Žygaičių gimnazija, mokytoja“. Komisijos vertinimu, toks deklarasavimas neturėtų reikšti, kad tarybos narė, eidama Savivaldybėje tarnybines funkcijas, negalėtų dalyvauti svarstant absoliučiai visų klausimų, susijusių su Gimnazija. Komisija vertina, kad pagrindinė priežastis, dėl kurios Gimnazija tarybos narei galėtų kilti interesų konflikto situacija, yra jai artimo asmens darbas šioje ugdymo įstaigoje. Atsižvelgiant į tai būtina įvertinti, ar Komitetuose svarstyti klausimai yra tiesiogiai susiję su tarybos narei artimu asmeniu ir dėl kokių priežasčių tarybos narė gali būti asmeniškai suinteresuota minimų sprendimų priėmimu. Tyrimo metu nenustatyta, kad Komitetuose svarstyti klausimai būtų tiesiogiai susiję su tarybos narei artimo asmens pareigomis (funkcijomis) Gimnazijoje ir kad jie būtų darę įtaką jo tarnybinės padėties pasikeitimui. Šios aplinkybės patvirtina, kad sprendimo projektų TSP-162 ir TSP-179 priėmimas tiesioginės įtakos tarybos narės privataus intereso ar asmeninio suinteresuotumo, kiek tai susiję su jai artimo asmens darbu Gimnazijoje, apimčiai ir pobūdžiui nepadarė. Savo ruožtu nebuvimas tikro arba galimo privataus intereso ar asmeninio suinteresuotumo priimant sprendimus, atitinkančius viešojo intereso statusą, paneigia ir pačio interesų konflikto atsiradimo galimybę. Taigi Efrema Bitinienė, dalyvaudama Komitetuose svarstant sprendimų projektus TSP-162 ir TSP-179, nepateko į tiesioginio ir akivaizdaus interesų konflikto situaciją.

Visapusiškai įvertinusi tyrimo metu nustatytas aplinkybes ir atsižvelgusi į teismo formuojamą praktiką, Komisija daro išvadą, kad *nėra akivaizdžių ir pagrįstų duomenų, rodančių, kad Efrema Bitinienė, dalyvaudama Komitetuose svarstant sprendimų projektus TSP-162 ir TSP-179, priiminėjo sprendimus, tiesiogiai susijusius su jos privačiais interesais*, ir tokiais savo veiksmais nesilaikė Įstatymo reikalavimų vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog toks konfliktas yra, o jam kilus – nusišalinti. Komisijos vertinimu, vien ta aplinkybė, kad minimi sprendimų projektai yra susiję su Efremai Bitinienei artimo asmens darbovietės veikla ir dėl to ji galbūt negalėjo išlikti objektyvi ir nešališka, nėra pakankama konstatuoti, jog tarp tarybos narės veikos, jai dalyvaujant Komitetų posėdžiuose, ir jos privataus intereso ar asmeninio suinteresuotumo, kiek tai susiję su jai artimo asmens darbu Gimnazijoje, egzistuoja priežastinis ryšys, nes šios aplinkybės tarpusavio priežasčių ir pasekmių prasme yra per daug viena nuo kitos nutolusios.

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, atsižvelgdama į išdėstytą tyrimo medžiagą bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 30 straipsnio 1 dalies 4 punktu,

n u s p r e n d ė:

1. Pripažinti, kad Tauragės rajono savivaldybės tarybos narė Efrema Bitinienė, nusišalindama ir dalyvaudama šios savivaldybės tarybos Švietimo, kultūros ir sporto komiteto 2020 m. gegužės 22 d. posėdyje bei Bendrame Ekonomikos ir kaimo reikalų, Švietimo, kultūros ir sporto komiteto 2020 m. gegužės 25 d. posėdyje svarstant sprendimų projektus Nr. TSP-179 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 22 d. sprendimo Nr. 1-207 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų didžiausio leistino pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo“ ir Nr. TSP-162 „Dėl Tauragės r. Žygaičių gimnazijos ikimokyklinio

ugdymo grupės įsteigimo“, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatų nepažeidė, nes sprendimų projektai nebuvo tiesiogiai ir akivaizdžiai susiję su Tauragės r. Žygaičių gimnazijoje dirbančiu tarybos narei artimu asmeniu.

2. Sprendimo kopiją išsiųsti Efremai Bitinienei, Tauragės rajono savivaldybės tarybai ir šios savivaldybės tarybos Etikos komisijai.

3. Sprendimą paskelbti interneto svetainėje *www.vtek.lt*.

Sprendimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo suinteresuotajam asmeniui dienos.

Komisijos pirmininkas

Edmundas Sakalauskas